

L'escriptor va deixar una novel·la enllestida

Isa Tròlec: "Moriré portàtil"

Isa Tròlec, o Joan B. Mengual, va morir als 47 anys de coma diabètic. La seua obra, una de les més conegudes del panorama narratiu valencià en català, comença una nova etapa: la seua trajectòria sense l'autor.

El soterrar de Joan B. Mengual, un irònic epíleg de la seua trista obra.

HAFA GIL

Joan Baptiste Mengual o Isa Tròlec. Isa Tròlec o Joan Baptista Mengual. Dues cares de la mateixa moneda. Una moneda irònica i divertida que deixa un regust agre dolç al lector que, ingenu, s'acosta a la complexitat de la seua aparent innocència. Originari de Sanets i els Negrals (la Marina) aquest psiquiatre de quaranta-set anys va crear, en una etapa de letargia per a les lletres valencianes, una obra de gran interès.

Segons un dels seus crítics, Enric Serra, "ha estat una de les revelacions més interessants dels darrers anys en el camp de la narrativa". Dues de les seues novel·les ocupen el més alt lloc en la llista de vendes de l'editorial 3i4. *Ramona Rosbif* i *Mari Catúfols* van ser les seues primeres col·laboracions en català a la novel·la. Isa Tròlec explicava així el triomf d'aquestes novel·les: "*Ramona*

Rosbif va obrir un bloc que encara no era cobert, perquè com el país era analfabet, havien de comprar llibres així, per a burros, com eren els meus, molt senzills, mal escrits, etc.". Més que no una mala escriptura, les seues obres traspuaven un tractament de la prosa d'allò més viu que la convertien en un exercici lúdic molt agradable.

Però no tot era diversió. La cruesa de les situacions, la pintura de personatges populars i el seu rerefons social, ben meditat però a penes perceptible, deixen una sensació de buit al lector que no pot evitar sentir-se enquestat, sobretot si, com en *Mari Catúfols*, l'enquesta és directa.

Els seus temes predilectes: la frustració personal, l'erotisme alienador, la societat que margina, semblaven desaparèixer en una conversa on deia que preferia ofegar

les seues dèries en alcohol que "posar-me més maleducat que no sóc".

Tothom ho sabia, la darrera etapa de la seua vida estava marcada per un cert optimisme que l'havia impulsat a reprendre una obra deixada de banda des del 1984 amb *7x7=49*. Isa Tròlec havia deixat enllestida la seua última novel·la. Una novel·la que possiblement parlarà també de la solitud, de la marginació i de la mort. Un tema no tan evident però que sura per damunt de les seues ratlles amb un deix sorneguer digne de la seua ironia més refinada. "Moriré portàtil", va dir en la seua també darrera entrevista, "... pel carrer, d'un accident, d'un assassinat... Però morir al llit resignat, no ho crec".

La mort també va ser irònica, lleument irònica amb ell.

Xavier Mínguez